

Briuselis, 2025 m. rugsėjo 12 d.
(OR. en)

12723/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0555 (COD)

COMPET 854	POLGEN 140
IND 342	ECOFIN 1154
MI 639	COH 171
CADREFIN 186	INDEF 89
FIN 1060	CULT 96
RECH 381	CYBER 240
ESPACE 59	JAI 1231
CONSOM 170	DIGIT 169
DUAL USE 42	DATAPROTECT 206
EDUC 353	FREMP 228
TELECOM 294	RELEX 1147
ENER 437	COPS 439
ENV 824	UD 199
CLIMA 329	AUDIO 79
AGRI 414	PROCIV 115
TRANS 376	IPCR 63
SAN 551	MAP 55
PHARM 121	FISC 236
BIOTECH 11	CODEC 1242
POLMIL 257	CSC 446

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinų atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasirengimas 2025 m. rugsėjo 29 d. Konkurencingumo (vidaus rinka, pramonė, moksliniai tyrimai ir kosmosas) tarybos posėdžiui Konkurencingumo fondas – <i>Komisijos pranešimas</i> – <i>Politiniai debatai</i>

Rengiantis 2025 m. rugsėjo 29 d. Konkurencingumo tarybos posėdyje vyksiantiems politiniams debatams, delegacijoms pridedamas pirmininkaujančios valstybės narės informacinis pranešimas dėl Konkurencingumo fondo.

DISKUSIJOMS SKIRTAS DOKUMENTAS

Konkurencingumo tarybos posėdis

2025 m. rugsėjo 29 d., Briuselis

UŽTIKRINTI, KAD KONKURENCINGUMO FONDAS BŪTŲ NAUDINGAS ĮMONĖMS

Neseniai paskelbtuose M. Draghi ir E. Letta pranešimuose, taip pat *Europos Komisijos konkurencingumo kelrodyje* pabrėžiama, kad esama didelio investicijų atotrūkio, ir norint, kad Europa pasiektų savo užmojus konkurencingumo, žaliosios pertvarkos, saugumo ir atsparumo srityse, šį atotrūkį būtina panaikinti. Šis atotrūkis gali sumažinti ne tik ES gebėjimą išlaikyti savo pramoninę galią, bet ir jos gebėjimą lyderiauti vykstant dvejopai pertvarkai ir pasaulinėms technologijų lenktynėms. Ir *M. Draghi, ir E. Letta pranešimai* rodo, kad Europos klestėjimas ateityje ir geopolitinė įtaka priklausys nuo šio atotrūkio mažinimo pasitelkiant tikslines ir rizikingesnes investicijas.

Norint pasiekti Europos žaliuosius ir pramonės politikos tikslus reikia, kad tiek viešieji, tiek privatieji subjektai būtų kur kas labiau linkę prisiimti riziką. Iššūkis yra tai, kad mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro, vykdant skaitmenizaciją ir plėtojant naujas technologijas esama didelio neapibrėžtumo, o grąža gaunama greitai, todėl taikant įprastus finansavimo modelius, pagal kuriuos rizikos yra vengiama, šie procesai tampa nepatrauklūs. Kaip pabrėžta M. Draghi pranešime, taikant esamus mechanizmus nesutelkiama pakankamai kapitalo, ypač didelio masto arba proveržio projektams, kurie yra būtini norint sustiprinti Europos pramonės lyderystę ir suverenumą. Ypač privatūs investuotojai šiuo metu labai nenoriai prisideda reikiamu mastu arba be viešosios paramos prisiima reikiamo lygio riziką.

Reaguodama į M. Draghi pranešimą ir tiesiogiai juo vadovaudamasi, Europos Komisija pasiūlė sukurti *Europos konkurencingumo fondą (EKF)*. EKF turėtų paskatinti panaikinti šį investicijų atotrūkį – būtų siūloma naudotis visomis ES finansinėmis priemonėmis investicijoms, padedančioms įgyvendinti Europos strateginius ir pramonės prioritetus, sutelkti. Įsteigus EKF, įvairūs esami fondai ir finansavimo schemos būtų sujungti į vieną nuoseklią reglamentavimo ir valdymo sistemą, siekiant suteikti veiksmingesnę ir tikslingesnę paramą pagrindiniams sektoriams ir projektams, kad būtų užtikrinta Europos technologinė ir pramonės lyderystė.

EKF leis naudotis visomis turimomis ES finansinėmis priemonėmis: dotacijomis, viešaisiais pirkimais, paskolomis, garantijomis, investicijomis į nuosavą kapitalą, derinamuoju finansavimu ir kt. Kad EKF būtų tikrai veiksmingas, jį turi laikyti sėkmingu įmonės ir investuotojai, t. y. būtent tie suinteresuotieji subjektai, kurie turi aktyviai naudotis EKF, kad jo tikslai būtų pasiekti. Įmonės turi galėti gauti finansavimą lengvai ir greitai – joms turi būti teikiamos aiškos gairės ir sudaroma kuo mažiau administracinių kliūčių. Greiti, nuspėjami paraiškų teikimo ir sutarčių skyrimo procesai ir konkrečiai pritaikyta parama bus itin svarbūs, ypač MVI, startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms, siekiantiems tapti pasauliniu mastu konkurencingais subjektais.

Tuo pat metu investuotojai turi turėti teigiamų paskatų dalyvauti. Jie turi būti tikri, kad finansinės priemonės ir rizikos pasidalijimo mechanizmai yra patikimai parengti visiems investavimo kontinuumo etapams – pradedant ankstyvojo etapo inovacijomis ir baigiant diegimu pramoniniu mastu. Naudojant labiau į rinką orientuotas finansines priemones, pavyzdžiui, numatytąsias *EKF programoje „InvestEU“*, galima pritraukti daugiau privačiojo kapitalo ir padėti sumažinti komercinę riziką pasitelkiant garantijas ir bendras investicijas, o taip būtų didinamas kiekvieno viešųjų lėšų euro poveikis ir padedama didinti proveržio inovacijų bei technologijų mastą. Be to, jei būtų naudojamos dotacijos, Komisija galėtų tikslingai teikti paramą strateginiams veiksams.

Būtina suprasti realijas, su kuriomis susiduria įmonės. Iš tiesų pritraukti privatųjį kapitalą ir optimizuoti turimų viešųjų išteklių naudojimą EKF galės tik tuo atveju, jei aktyviai bendradarbiaus su įmonėmis ir investuotojais, o jo pasiūlymai bus rengiami taip, kad atitiktų realius įmonių poreikius ir kad būtų atsižvelgiama į joms kylančias kliūtis. Pagrindiniai EKF valdymo ir veiklos principai turi būti supaprastinimas, skaidrumas ir lankstumas.

Kad EKF būtų naudingas įmonėms, reikės tvirto politinio įsipareigojimo užtikrinti kuo paprastesnį jo valdymą ir administravimą. Sėkmė priklauso nuo to, ar bus rasta tinkama pusiausvyra tarp valstybės skatinamų priemonių, pavyzdžiui, dotacijų ir viešųjų pirkimų, ir labiau į rinką orientuotų priemonių, pavyzdžiui, paskolų, garantijų ir investicijų į nuosavą kapitalą pagal EKF programą „InvestEU“. Taikant šį požiūrį EKF galėtų tapti kertiniu akmeniu įgyvendinant ES pramonės užmojus ir užtikrinant jos technologinę lyderystę.

Valstybių narių prašoma aptarti du pagrindinius klausimus:

- Kokie bus svarbiausi Europos konkurencingumo fondo sėkmės kriterijai įmonių ir investuotojų akimis, ypač kalbant apie paraiškų supaprastinimą ir spartesnį nagrinėjimą?
- Kaip galime užtikrinti, kad į siūlomą Europos konkurencingumo fondą įtrauktos finansinės priemonės būtų kuo veiksmingesnės telkiant privatųjį kapitalą projektams, kuriais įgyvendinami Europos pramonės politikos tikslai?